

ONDERZOEK:
Ronse, César Snoecklaan 3-7

Voorliggend document is een:

Melding vooronderzoek	
Verslag van resultaten	+
Programma van Maatregelen	
©Niets uit deze uitgave mag worden veeelvoudigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm of op welke andere wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van Hembyse Archeologie.	

INHOUDSOPGAVE

1	Situering binnen het archeologietraject	4
2	Inhoud en opbouw van het document	5
3	Bijlagen.....	5
4	Administratieve fiche/Privacyfiche	6
4.1	Situering van het onderzoek	6
4.2	Projectcodes	8
4.3	Betrokken actoren	8
4.4	Bewaring van de data	9
5	Beschrijving van het onderzoeksgebied	11
5.1	Gekarteerd landgebruik (2016)	11
5.2	Gekarteerde bodembedekking (2015)	12
5.3	Controle: plaatsbezoek	13
5.4	Ruimtelijke ordening	18
5.4.1	Gewestplan	18
5.4.2	RUP/PRUP/BPA ?	18
5.5	Beschrijving geplande werken	19
5.6	Impact op het archeologietraject	20
5.7	Tussentijds besluit	20
6	Onderzoeksopdracht van de bureaustudie	21
6.1	Onderzoeksdoel	21
6.2	Methodiek	21
6.3	Personele inzet	21
6.4	Afwijkingen op de CGP	21
6.5	Randvoorwaarden	22
6.6	Tussentijds besluit	22
7	Aardkundige situering	23
7.1	Vraagstelling	23
7.2	Bodemkundige situering	23
7.3	Historische kadrering van de vastgestelde ophoging	26
7.4	Controle van de data: boringen	35
7.4.1	Gekende boringen in de DOV	35
7.4.2	Controleboringen	36
7.5	Tussentijds besluit	37
8	Huidige synthese en waardering	38
8.1	Synthese	38
8.1.1	(On)volledigheid van de dataset	38
8.1.2	Huidige dataset	38
8.1.3	Waardering van de archeologische site	39
8.1.4	Impact van de geplande werken	39
8.2	Vervolgtraject	40
8.2.1	Antwoord op de onderzoeksvragen	40
8.2.2	Afweging van de te nemen maatregelen	40
8.2.3	Bepaling van de te nemen maatregelen	41

8.2.4	Randvoorwaarden	41
9	Bibliografie	42
10	Lijst van figuren	44

1 Situering binnen het archeologietraject

HUIDIG ONDERZOEK	een archeologienota met beperkte samenstelling
ADVIES	Geen verder onderzoek

Het huidige onderzoek situeert zich binnen het archeologisch traject als volgt:

Regulier traject	Archeologienota	Bureauonderzoek	<<
		[REDACTED]	
		[REDACTED]	
		[REDACTED]	
[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]	
		[REDACTED]	
		[REDACTED]	
	[REDACTED]	[REDACTED]	
		[REDACTED]	

2 Inhoud en opbouw van het document

Het voorliggende document bevat volgende onderdelen:

DEEL 1	Administratieve fiche	+
DEEL 2	Beschrijving van het onderzoeksgebied	+
DEEL 3	Onderzoeksopdracht: bureaustudie	+
DEEL 4	Onderzoeksopdracht: landschappelijke boringen	
DEEL 5	Onderzoeksopdracht: prospectie met ingreep in de bodem	
DEEL 6	Assessment van landschappelijke data	
DEEL 7	Assessment van aardkundige data	+
DEEL 8	Assessment van historische data	
DEEL 9	Assessment van archeologische data	
DEEL 10	Synthese en waardering	+
DEEL 11	Omschrijving van de maatregelen	

3 Bijlagen

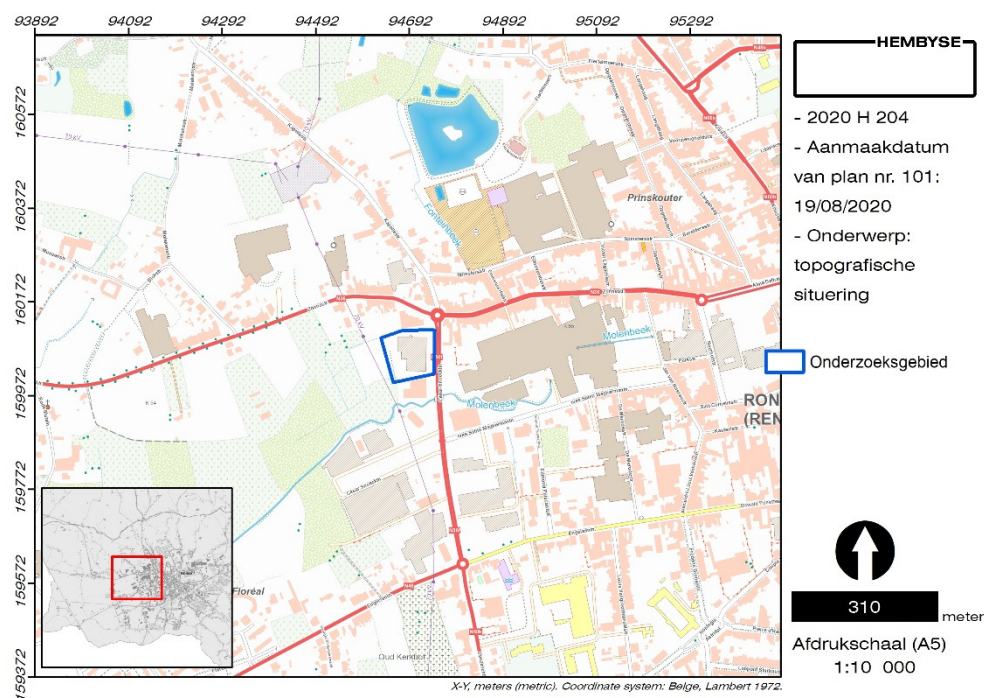
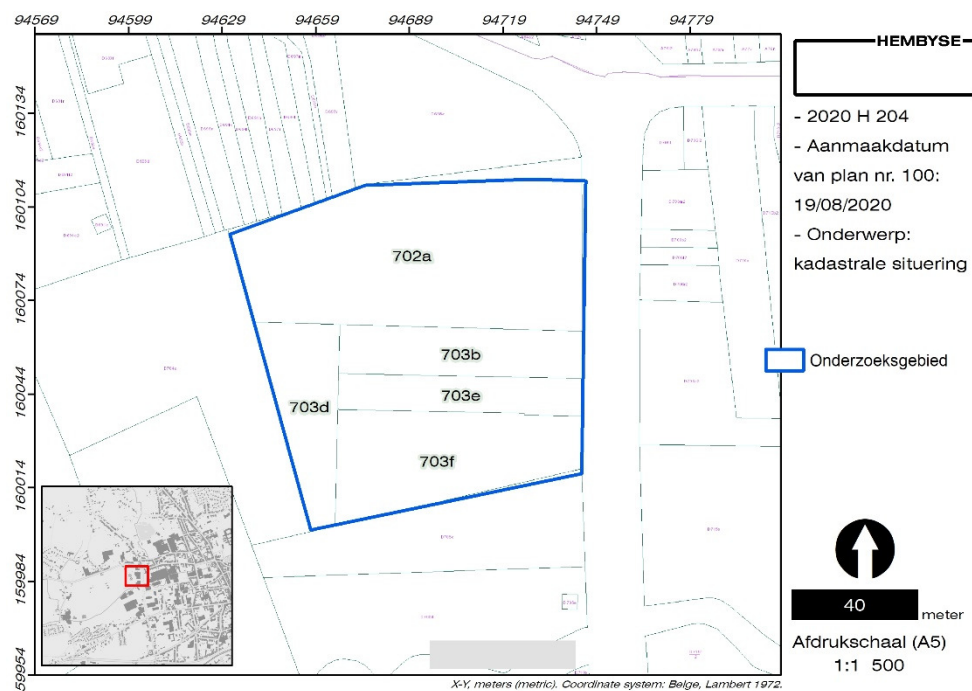
Het voorliggende document is voorzien van volgende bijlagen:

BIJLAGE 1	Inventaris (plannen)
BIJLAGE 2	Geplande toestand van het onderzoeksgebied: plannen, sneden, ruimtelijke visie, ...
BIJLAGE 3	Foto's van plaatsbezoek

4 Administratieve fiche/Privacyfiche

4.1 Situering van het onderzoek

Gewest	Vlaams Gewest	
Gemeente	Ronse	
Deelgemeente		
Straat en straatnummer	César Snoecklaan 3-7	
Kadastrale situering	Afdeling	2
	Sectie	D
	Percelen	702A; 703B; 703E; 703F; 703D
Lambert 72-coördinaten	NW	X: 94745,827/ Y: 160112,985m
	ZO	X: 94657,324/ Y: 160001,463m
Oppervlakte	10252,636 m ²	1,02 ha
Oppervlakte bodemingreep	10252,636m ²	1,02 (100%)
Datum van toekenning van de opdracht	10 augustus 2020	
Wettelijk kader	Onroerenderfgoeddecreet van 12 juli 2013.	
	Onroerenderfgoedbesluit van 16 mei 2014.	
Opgemaakt volgens CGP	Versie 4.0	
Duur van het onderzoek	3 werkdagen	
Kostprijs van het onderzoek (privacyfiche)	■■■■■	

Figuur 1. Situering van het onderzoeksgebied ten opzichte van de kadastrale kaart en de topografische kaart.

4.2 Projectcodes

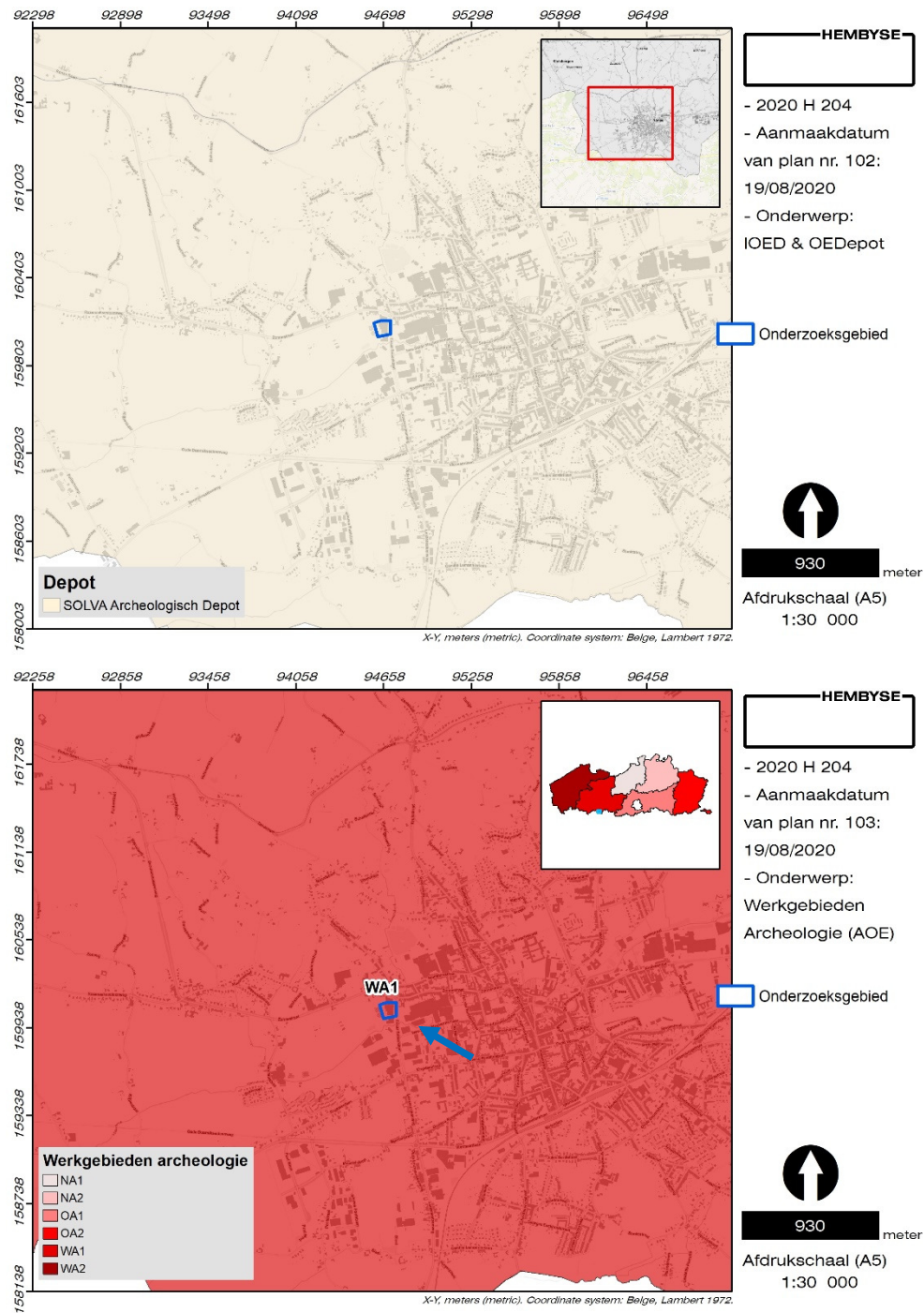
Bureaustudie	2020 H 204
Landschappelijke boringen	n.v.t.
Verkennde boringen	n.v.t.
Waarderende boringen	n.v.t.
Prospectie met Ingrep in de bodem	n.v.t.
Opgraving	n.v.t.
Interne projectsignle Hembyse bvba	RON-CES

4.3 Betrokken actoren

Erkend archeoloog (rechtspersoon)	Hembyse bvba (OE/ER/Archeoloog/2017/00193)	
Erkend archeoloog (natuurlijk persoon)	Bart De Smaele (OE/ERK/Archeoloog/2015/00070)	
	Hadewijch Pieters (OE/ERK/Archeoloog/2017/00168)	
Geraadpleegde (regio)specialisten	Niet van toepassing.	
Initiatiefnemer (privacyfiche)		
	Privaatrechtelijk	Publiekrechtelijk
Omgevingsvergunning:	Stedenbouwkundige handelingen	Verkaveling — van gronden

4.4 Bewaring van de data

Plaats en jaar van uitgave	Gent, 2020
Wettelijk depot	ISSN 2566-2732
Onderzoeksrapport Hembyse Archeologie, volgnummer:	142
Bibliografische referenties	De Smaele B. & Pieters H., 2020. <i>Archeologienota met beperkte samenstelling voor de site César Snoecklaan 3-7 te Ronse,</i> Onderzoeksrapport Hembyse Archeologie 142, Gent.
Bewaring van archief en ruwe data	Hembyse bvba Kastanjestraat 26, 9000 Gent
Zakelijkrechthouder van het archeologisch ensemble (privacyfiche)	■■■■■■■■■■ ■■■■■■■■■■■■■■■■■■■■ ■■■■■■■■
Bewaring archeologisch ensemble	n.v.t.
Gebruiker van het archeologisch ensemble	n.v.t.
Bevoegde IOED	Geen IOED bevoegd
Bevoegd Onroerend Erfgoeddepot (definitieve bewaarplaats van het archeologisch ensemble)	SOLVA Archeologisch Depot

Figuur 2. Situering van het onderzoeksgebied ten opzichte van de erkende IOED's en Onroerenderfgoeddepots. Onder: situering van het onderzoeksgebied ten opzichte van de "Werkgebieden Archeologie" van het Agentschap Onroerend Erfgoed.

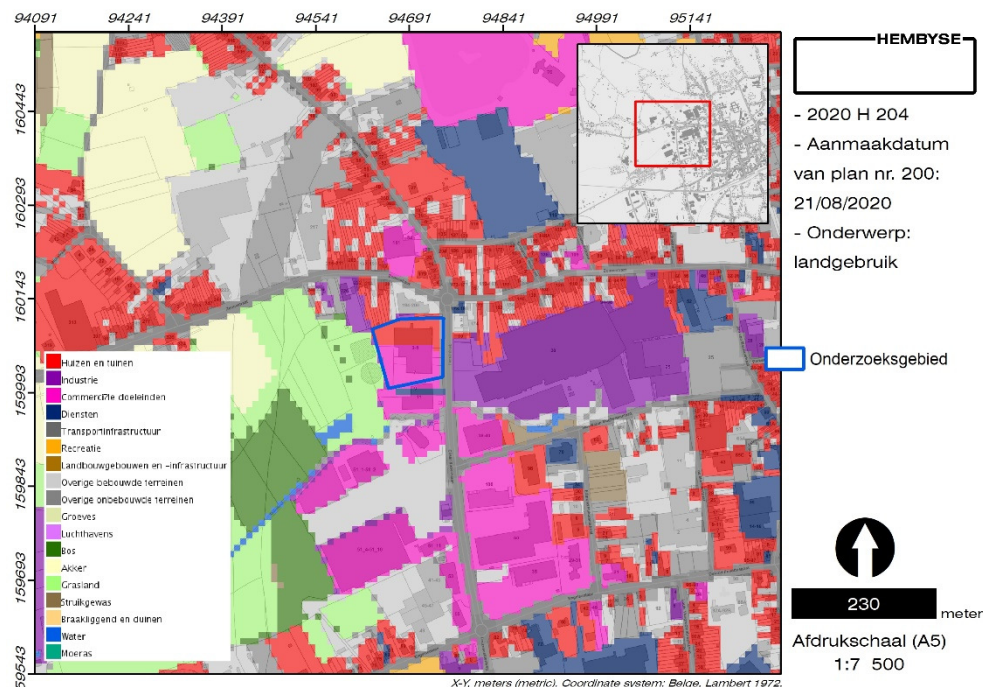
5 Beschrijving van het onderzoeksgebied

5.1 Gekarteerd landgebruik (2016)

De huidige fysieke situatie van het onderzoeksgebied dient te worden onderzocht om het archeologietraject correct te bepalen. Met andere woorden: welke impact heeft het huidige bodemgebruik op het archeologietraject ?

Het onderzoeksgebied bevindt zich ten noordwesten van de dorpskern van Ronse. Het onderzoeksgebied maakt deel uit van de lintbebouwing langs de N60, de gewestweg die Gent verbindt met de Franse stad Valenciennes en op het historisch kaartenmateriaal wordt gekarteerd als “Route de Renaix à Leuze”.

Deze situatie kan gedeeltelijk worden afgelezen uit het gekarteerde landgebruik.

11

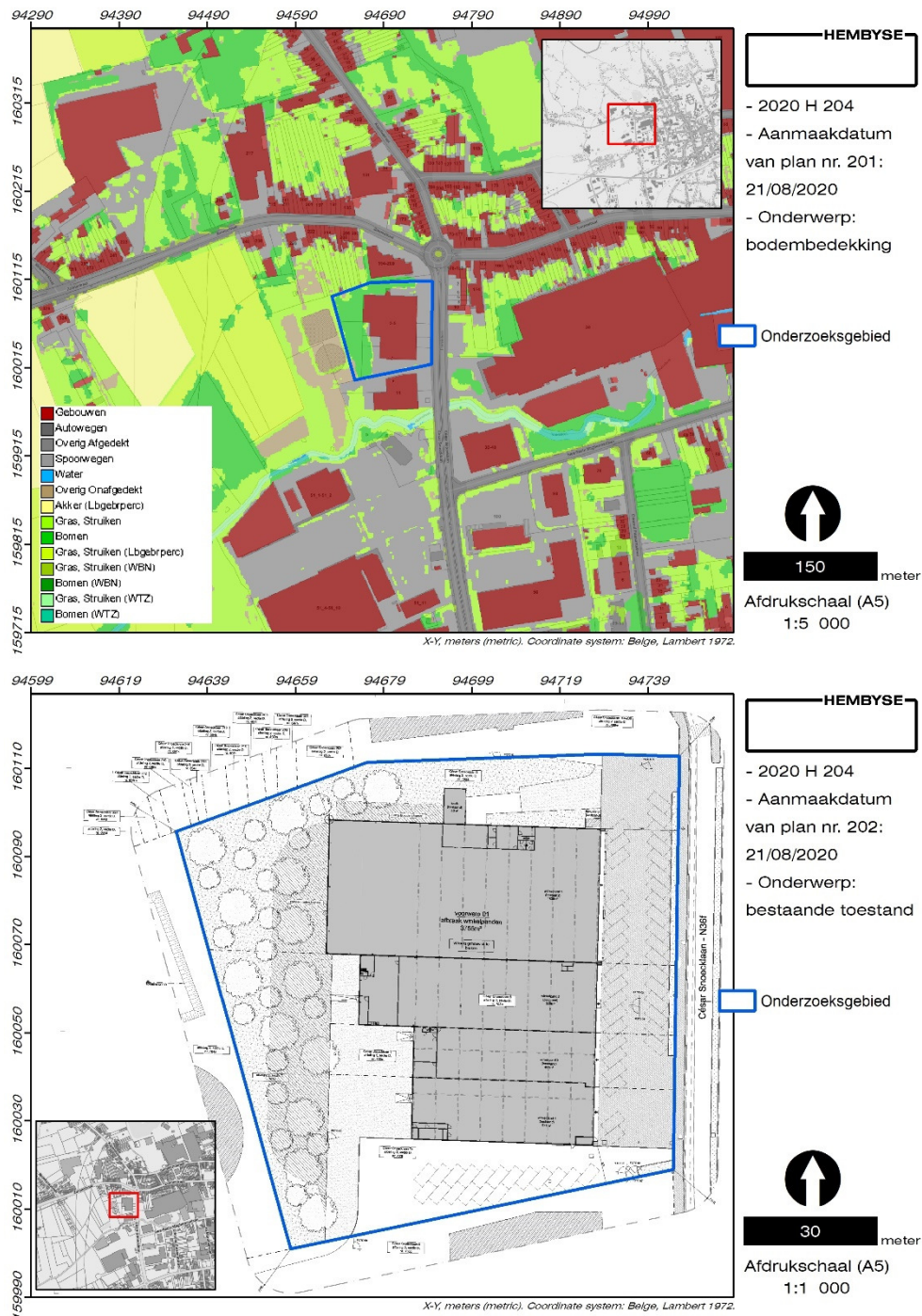
Figuur 3. Situering van het onderzoeksgebied ten opzichte van het bodemgebruiksbestand van de regio.

Het onderzoeksgebied staat voor het grootste deel ingekleurd als een zone voor ‘commerciële doeleinden’, en een noordelijk deel dat gekarteerd wordt als een zone voor ‘huizen en tuinen’. In realiteit is het volledige onderzoeksgebied in gebruik voor commerciële doeleinden en bestaat het uit een winkelcomplex met een parkingzone aan de straatzijde.

Het gekarteerde landgebruik is licht gegeneraliseerd, een meer gedetailleerd beeld is noodzakelijk.

5.2 Gekarteerde bodembedekking (2015)

Op de bodembedekkingskaart is de 21^e-eeuwse situatie grafisch weergegeven, weliswaar op een meer gedetailleerde en bijgevolg meer accurate manier.

Figuur 4. Situering van het onderzoeksgebied ten opzichte van het bodembedekkingsbestand. Onder: bestaande toestand.

Het grootste deel van het onderzoeksgebied wordt in gebruik genomen door een bestaand winkelcomplex, met een verharde parkingzone aan de straatzijde. Deze

verharding loopt aan de zuidelijke zijde van het winkelcomplex door in westelijke richting, en ook aan de noordelijke zijde is een smalle strook verharding zichtbaar. Aan de westelijke grens van het onderzoeksgebied, alsook aan de noordelijke grens, is sprake van een groenzone.

5.3 Controle: plaatsbezoek

Op 20 augustus 2020 werd overgegaan tot het afstappen van het terrein, met als doel het vaststellen van de vastgestelde landschappelijke elementen, zoals (toegangs)wegen, landgebruik en gewassen, grachten, beken, aanwijzingen voor leidingen, enz. Het afstappen van het terrein geeft tevens een “voeling” met het terrein die anders niet mogelijk is.

Het onderzoeksgebied is bereikbaar via de César Snoecklaan die grenst aan de oostelijke zijde van het onderzoeksgebied. Langs de noordelijke inrit is een kleine laad- en loskade aan de noordelijke zijde van het winkelcomplex toegankelijk.

Figuur 5. De smalle strook verharding aan de noordzijde van het winkelcomplex als toegang tot de achterliggende laad- en loskade.

Aan de oostzijde van het onderzoeksgebied is een verharde parkingzone aanwezig die aan de zuidzijde van het winkelcomplex doorloopt in westelijke richting. Het winkelcomplex heeft een getrapte vorm aan de noordzijde, en ook daar is een deel van de buitenruimte, tot aan de eerste uitsprong, verhard.

Figuur 6. Zicht op de parkingzone aan de oostelijke zijde van het winkelcomplex (links) en de verharding aan de westelijke en noordelijke zijde van het winkelcomplex (rechts).

Het verharde gedeelte ten zuiden van het winkelcomplex loopt nog iets verder in westelijke richting alwaar zich de toegang tot de achterliggende waterzuiveringsinstallatie bevindt.

Figuur 7. De toegang tot de waterzuiveringsinstallatie (boven) en de noordelijke begrenzing van de waterzuiveringsinstallatie alwaar de talud naar de beek duidelijk zichtbaar is (onder, rode pijl).

Ten westen van het winkelcomplex is sprake van een verruigde groenzone met bomen en struiken (wilgen, bramen,...) die de belendende greppel goed camoufleren.

Figuur 8. De erkend archeoloog (rode pijl) in de greppel om het hoogteverschil met het omliggende terrein duidelijk te maken.

Deze beek/greppel is eveneens waar te nemen aan de noordelijke zijde van het winkelcomplex, alwaar de tussenliggende ruimte wordt ingenomen door nutsleidingen enerzijds en een stort van achtergelaten bedrijfsafval anderzijds.

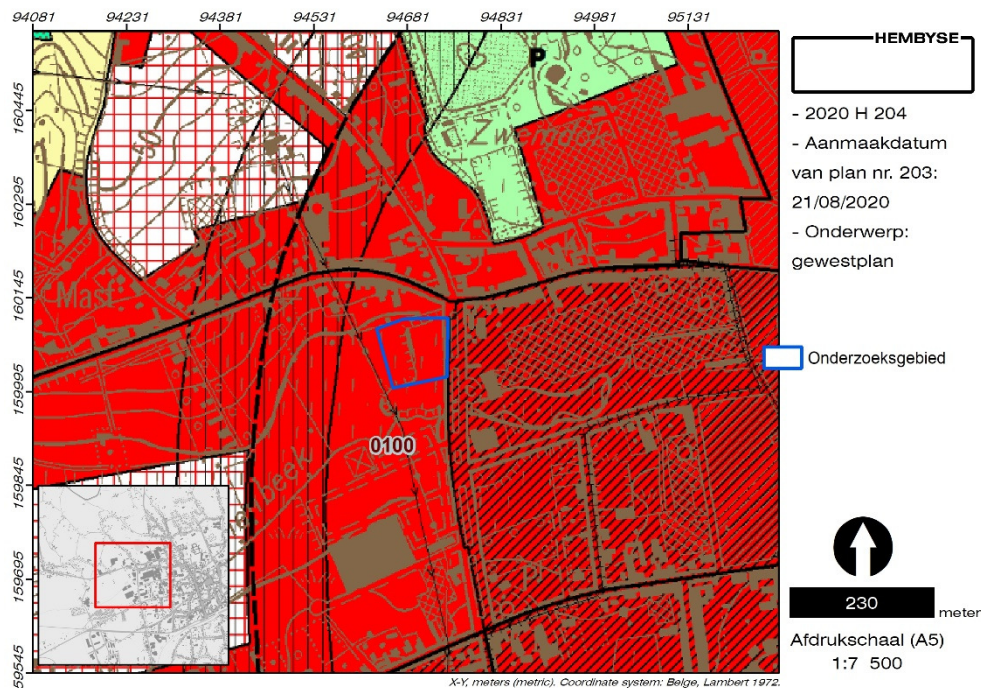

Figuur 9. Zicht op de beek (boven), de aanwezige nutsleidingen (links) en het bedrijfsafval (rechts) aan de noordelijke zijde van het terrein.

5.4 Ruimtelijke ordening

5.4.1 Gewestplan

Het onderzoeksgebied valt binnen het origineel gewestplan 'Oudenaarde' dat dateert uit 1977. Hierbinnen wordt het onderzoeksgebied gekarteerd als 'woongebied' (code 0100).

Figuur 10. Situering van het onderzoeksgebied ten opzichte van het gewestplan.

Het Gewestplan is een verouderd planningsinstrument dat van kracht is op die plekken waar het niet vervangen werd door een nieuwer plan. De meest recente gewestplannen dateren van het jaar 2000.

5.4.2 RUP/PRUP/BPA ?

Het digitaal beschikbare gewestplan is echter enkel geschikt voor een gebruik op middenschallig niveau. In het verleden werden gemeentelijke bestemmingsplannen aangemaakt om het gewestplan te verfijnen. Deze bijzondere plannen van aanleg (BPA) blijven echter beperkt tot enkele kernzones. Hierna zijn de bestemmingen van het gewestplan op vele plaatsen gewijzigd door de opmaak van "ruimtelijke uitvoeringsplannen" (RUP). Voor het kleinstedelijk gebied Ronse werd in 2009 een RUP opgesteld, maar dit behelst geen wijziging voor het grootste deel van het onderzoeksgebied. Enkel de onbebouwde zone aan de westzijde van het onderzoeksgebied staat hierbij ingekleurd als een zone voor 'kleinhandel'. Het gewestplan uit 1977 is bijgevolg nog grotendeels van toepassing.

Binnen het kader van deze bestemming wenst de initiatiefnemer het bestaande winkelcomplex te slopen en een nieuw winkelcomplex op te richten. Hiervoor is een omgevingsvergunning voor **stedenbouwkundige handelingen** vereist.

5.5 Beschrijving geplande werken

Voor de geplande werkzaamheden is een omgevingsvergunning voor stedenbouwkundige handelingen vereist. Het onderzoeksgebied bevindt zich **buiten een vastgestelde archeologische zone**; de perceelsoppervlakte bedraagt meer dan 3000m² en de geplande werkzaamheden behelzen een bodemingreep van meer dan 1000m². Het betreft een privaatrechtelijke aanvrager. Het volledige onderzoeksgebied heeft een oppervlakte van 10252,636m², waarbinnen de geplande werkzaamheden een bodemingreep van 10252,636m² behelzen (i.e. **100% van de totale oppervlakte van het onderzoeksgebied**).

De werkzaamheden waarvoor heden een omgevingsvergunning wordt aangevraagd, omvatten:

- Sloop van het bestaande winkelcomplex en uitbreken van de bestaande verharding
- Nieuwbouw van een winkelcomplex (kleiner dan de huidige panden)
- Het aanleggen van verhardingen als toerit voor vrachtwagens en cliënteel, inclusief parkingzones
- Het aanplanten van enkele bomen tussen de parkingzones
- Behoud van het grootste deel van de groenzone aan de (noord)westelijke zijde van het onderzoeksgebied

19

Figuur 11. Inplantingsplan ontworpen toestand. .

Deze geplande werken maken de opmaak van een archeologienota, die deel uitmaakt van de omgevingsvergunning, noodzakelijk.

Voor meer details en sneden van de geplande toestand wordt naar de **bijlage van dit dossier** verwezen.

5.6 Impact op het archeologietraject

De bestaande winkelinfrastructuur dateert uit de jaren '70 van de 20^e eeuw, waarbij uit de aardkundige data blijkt dat deze is aangelegd op een terrein dat gekarteerd staat 'opgehoogde gronden', en dit binnen de alluviale vlakte van de Molenbeek. Bijgevolg kan redelijkerwijs verondersteld worden dat de kans op het aantreffen van eventueel aanwezig archeologisch erfgoed zeer laag is, te meer omdat de geplande werkzaamheden ook niet dieper reiken dan de bestaande verstoring. In de opgehoogde gronden is de kans op het aantreffen van archeologissche sporen en structuren nihil. Deze vaststelling wordt verder uitgediept in het onderdeel *Assessment van de aardkundige data* van deze archeologienota.

In dat opzicht kan dan ook gesteld worden dat de confrontatie tussen de toekomstige werken en een beperkt aantal doorslaggevende aspecten uit de aardkundige realiteit van het onderzoeksgebied voldoende aantoont dat verder onderzoek met een aan zekerheid grenzende waarschijnlijkheid niet tot nuttige kenniswinst leidt en er bijgevolg geen verdere maatregelen nodig zijn.

Bijgevolg bestaat de onderzoeksoopdracht uit het opstellen van een archeologienota met beperkte samenstelling waarin het doorslaggevende aspect dat met aantoonbare zekerheid aantoont dat er geen archeologisch erfgoed op de site aanwezig is besproken wordt. Dit is conform de vigerende *Code Van Goede Praktijk voor de uitvoering van en rapportering over archeologisch vooronderzoek en archeologische opgravingen en het gebruik van metaaldetectoren*", versie 4.0, §12.5.3.3.

5.7 Tussentijds besluit

Naar aanleiding van de geplande sloop van de bestaande gebouwen en de nieuwbouw van een winkelcomplex aan de César Snoecklaan 3-7 te Ronse is een behoud van eventueel aanwezige archeologische sporen en structuren in situ niet mogelijk. De aan- of afwezigheid hiervan dient te worden onderzocht middels een bureaustudie en een eventueel vooronderzoek zonder of -indien nodig- met ingreep in de bodem.

Echter, op basis van de aardkundige gesteldheid binnen het onderzoeksgebied blijkt dat het terrein zich in het overstromingsgebied van de vallei van de Molenbeek bevindt, waarbij de gronden binnen en in de nabije omgeving van het onderzoeksgebied werden opgehoogd in de tweede helft van de 20^e eeuw. Bijgevolg bestaat het archeologietraject voorafgaand aan het bekomen van een omgevingsvergunning uit een archeologienota "met beperkte samenstelling".

6 Onderzoeksopdracht van de bureaustudie

6.1 Onderzoeksdoel

De huidige onderzoeksopdracht bestaat uit een bureaustudie met een beperkte samenstelling om te bepalen wat het doorslaggevende aspect is dat met aantoonbare zekerheid aangeeft dat er geen archeologisch erfgoed op de site aanwezig is.

Hierbij moeten de volgende onderzoeksvragen worden beantwoord:

- *Wat is de huidige situatie van de site ?*
- *Wat is het doorslaggevend aspect dat met aantoonbare zekerheid aangeeft dat er geen archeologisch erfgoed op de site aanwezig is ?*

6.2 Methodiek

Om de huidige onderzoeksopdracht te volbrengen en een correcte inschatting te maken van het eventueel aanwezige archeologisch erfgoed en kennispotentieel binnen het onderzoeksgebied, worden bestaande en publiek beschikbare bronnen geselecteerd, geraadpleegd en geïnterpreteerd. Dit leidt tot de voorwaardelijkheidsverklaring dat het onderzoek niet exhaustief is en een specifiek doel voor ogen houdt. Daarvoor worden historisch kaart- en fotomateriaal geselecteerd, geraadpleegd en geïnterpreteerd. Alle grondplannen zijn opgemaakt en verwerkt in het cartografisch projectiesysteem Lambert 1972, de basis voor de Belgische topografische kaarten sinds 1972 (tevens conform de CGP).

Aangezien de opmaak van de archeologienota kadert in het Onroerenderfgoeddecreet, is de bureaustudie voor de archeologienota met beperkte samenstelling opgemaakt conform de vigerende “*Code Van Goede Praktijk voor de uitvoering van en rapportering over archeologisch vooronderzoek en archeologische opgravingen en het gebruik van metaaldetectoren*”, versie 4.0.

6.3 Personele inzet

Het bureauonderzoek werd uitgevoerd door erkende archeologen van Hembyse Archeologie, namelijk:

- Hadewijch Pieters (erkend archeoloog, assistent-aardkundige)
- Bart De Smaele (erkend archeoloog, assistent-aardkundige)

Alle geloofsbrieven zijn aantoonbaar via CV.

6.4 Afwijkingen op de CGP

Alle afwijkingen ten opzichte van de Code van Goede Praktijk, de geldende wettelijke basis voor het uitvoeren van archeologisch onderzoek in Vlaanderen, moeten worden gemeld en gemotiveerd.

In het Verslag van Resultaten zijn er geen afwijkingen ten opzichte van de Code van Goede Praktijk. In het Programma van Maatregelen voor dit onderzoeksgebied (cf. § *Synthese en waardering*) worden geen afwijkingen ten opzichte van de Code van Goede Praktijk voorzien.

6.5 Randvoorwaarden

Er zijn geen specifieke randvoorwaarden van toepassing.

Zolang er geen uitsluitel gegeven kan worden aangaande de aan- of afwezigheid van archeologische sporen binnen het onderzoeksgebied, dient het volledige onderzoeksgebied als een archeologische site beschouwd te worden. Concreet betekent dit dat er tot de bekrachtiging van de archeologienota of nota geen bodemingrepen mogen plaatsvinden teneinde het eventueel aanwezige archeologisch bodemarchief niet te vernietigen.

6.6 Tussentijds besluit

Het archeologisch onderzoek ter hoogte van de César Snoecklaan 3-7 te Ronse, bestaat uit een bureauonderzoek voor een archeologienota met een beperkte samenstelling.

Het huidige (bureau)onderzoek wordt uitgevoerd door gekwalificeerd personeel en conform de Code van Goede Praktijk, versie 4.0.

7 Aardkundige situering

7.1 Vraagstelling

De “aardkundige situering” van het onderzoeksgebied valt uiteen in twee verschillende onderdelen: enerzijds dient onderzocht te worden welke sedimenten binnen het onderzoeksgebied voorkomen en anderzijds welke bodemvormingsprocessen in deze sedimenten zijn opgetreden.

De vraagstelling voor dit deel van het onderzoek is dus:

1. **Welke sedimenten bevinden er zich binnen het onderzoeksgebied en hoe zijn deze tot stand gekomen ? Welke impact hebben deze op het potentieel op archeologische sites ?**
2. **Welke bodemvormingsprocessen zijn er binnen deze sedimenten gebeurd en welke impact hebben deze op het potentieel op archeologische sites ?**

7.2 Bodemkundige situering

De menselijke activiteiten hebben zich sinds jaar en dag toegespitst op landbouw en veeteelt en in die optiek zijn de bodems in België -voornamelijk- geïnventariseerd naar de bodemtextuur en de vochtigheid, met het oog op een duidelijk beeld van waar welke gewassen geteeld kunnen worden. Bij de beschrijving¹ van de bodem wordt er in de bodemkunde in België en Nederland gebruik gemaakt van het A/B/C-horizontensysteem. Elke horizont is een apart en duidelijk te onderscheiden laag in de bodem.

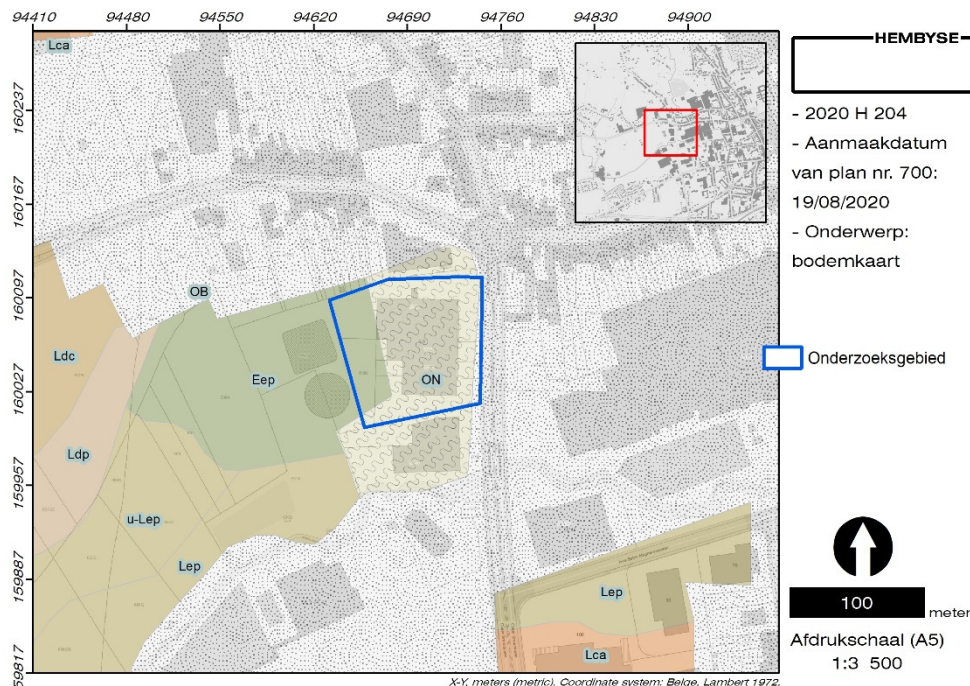
- De O-horizont bevindt zich boven de A-horizont. Hij bestaat uit strooisel: dode maar nog onverteerde plantenresten. Dit is anders dan humus, dat bestaat uit grotendeels verteerde, niet meer herkenbare plantenresten. De strooisellaag komt vaak voor in bossen.
- De A-horizont is het organische of humeuze bovenste deel van de bodem. Humus is de organische rest van dode planten. Dit verrijkt de bodem met organische stoffen die als voedingsstoffen voor allerlei organismen dienen.
- De E-horizont vormt zich tussen de A en de B-horizont. Het staat voor “eluvatie” (uit het Latijn; betekent uitwassen), oftewel uitspoeling. Pas na langdurige uitspoeling zal de bovenliggende horizont zo verarmd zijn dat hij te herkennen is als een vaalgrijze uitspoelingslaag. Het moedermateriaal is volledig gebleekt in de E-horizont en is goed herkenbaar in een zogenaamde “podzolbodem”.
- De B-horizont is de inspoelingslaag. Dit is de horizont die als opvangkamer dient van stoffen die eerder zijn opgelost en hier weer neerslaan. Inspoeling vindt plaats als regenwater de opgeloste stoffen uit hogere lagen transporteert naar een lagere gelegen laag. Dit kunnen organische

¹ Ontleend aan www.geologievannederland.nl.

- humusbestanddelen zijn, maar ook ijzer. Een stijgende beweging van opgeloste stoffen is ook mogelijk, bijvoorbeeld bij uitdroging van de bodem.
- De C-horizont is de onderste laag en vormt het originele moedermateriaal waarin de bodem zich ontwikkeld heeft. Hiervoor worden de termen “moederbodem”, “onverstoord moedermateriaal” “onverweerd moedermateriaal” en (vulg.) “de vaste bodem” door elkaar gebruikt. In de Vlaamse archeologie wordt de term “moederbodem” nog veel gebruikt, in dit dossier wordt de term “onverweerd moedermateriaal” gebruikt. Deze horizont kenmerkt zich doordat de bodemvorming nog niet tot deze diepte is doorgedrongen. De C-horizont kan bestaan uit veen, zand, leem, silt of klei.
 - Er kunnen in de bodemkunde toevoegingen zijn, een kleine letter achter de hoofdletter. De combinatie Bh bijvoorbeeld betekent dat de inspoelingslaag is verrijkt met humus. Bs betekent dat er ijzer- en/of aluminiumoxide zijn ingespoeld.
 - In sommige gevallen raken bodems begraven onder stuifzanden of andere sedimenten. Vaak vindt er in het sediment nieuwe bodemvorming plaats. De oude bodemvorming is dan niet meer actief. In dat geval spreken we van “paleo-bodems”.

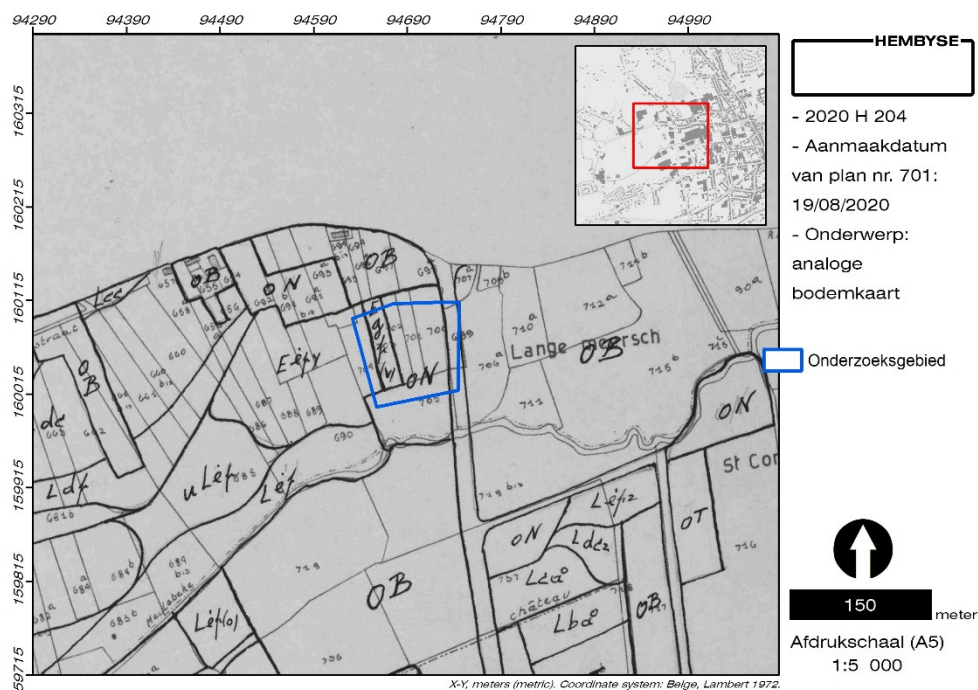
Bij het raadplegen van deze bodemkaart (schaal 1:20.000) valt echter onmiddellijk op dat het grootste deel van het onderzoeksgebied gekarteerd wordt als bodemtype ON, wat neerkomt op opgehoogde gronden.

24

Figuur 12. Situering van het onderzoeksgebied op de bodemkaart (schaal 1:20.000).

Dergelijke opgehoogde gronden maken deel uit van de zogenaamde “kunstmatige gronden” waarbij het oorspronkelijk profiel van de bodem door ingrijpen van de mens zodanig gewijzigd wordt, dat het niet meer als een natuurlijke bodem beschouwd kan worden. Tot deze kunstmatige gronden behoren ook de bebouwde zones en de tuintjes in de onmiddellijke omgeving van woningen die gekarteerd staan als OB en veelal binnen dorps- en stadscentra terug te vinden zijn². Ook voor het grondgebied van Ronse is dit het geval: de huidige stadskern staat ingekleurd als bodemtype OB. Dit lijkt een veralgemening te zijn van de oorspronkelijke data aangezien de analoge bodemkaarten (schaal 1:5.000) ook binnen deze OB-zone verschillende zones als ON of als OT weergeeft.

25

Figuur 13. Situering van het onderzoeksgebied op de analoge bodemkaart (schaal 1:5.000).

In het westen van het onderzoeksgebied is een smalle strook gekarteerd als een kleine bodem zonder profielontwikkeling en met een reductiehorizont. Deze natuurlijke bodem vindt meer aansluiting bij de percelen ten westen van het onderzoeksgebied die nog niet onderhevig zouden zijn geweest aan menselijk ingrijpen.

Op basis van de bodemkaarten kan in ieder geval geconstateerd worden dat het onderzoeksgebied voor het grootste deel bestaat uit opgehoogde gronden. In combinatie met de bestaande toestand, waarbij sprake is van een bebouwd en verhard terrein (bestaand winkelcomplex met parkingzone) kan heden reeds gesteld worden dat er met een aan zekerheid grenzende waarschijnlijkheid geen

² Sanders & Vandenhoudt, 1987.

archeologische sporen en structuren door de geplande werkzaamheden bedreigd zullen worden.

Figuur 14. Noordelijke en zuidelijke zijde van het bestaande en voor 2/3 leegstaande complex.

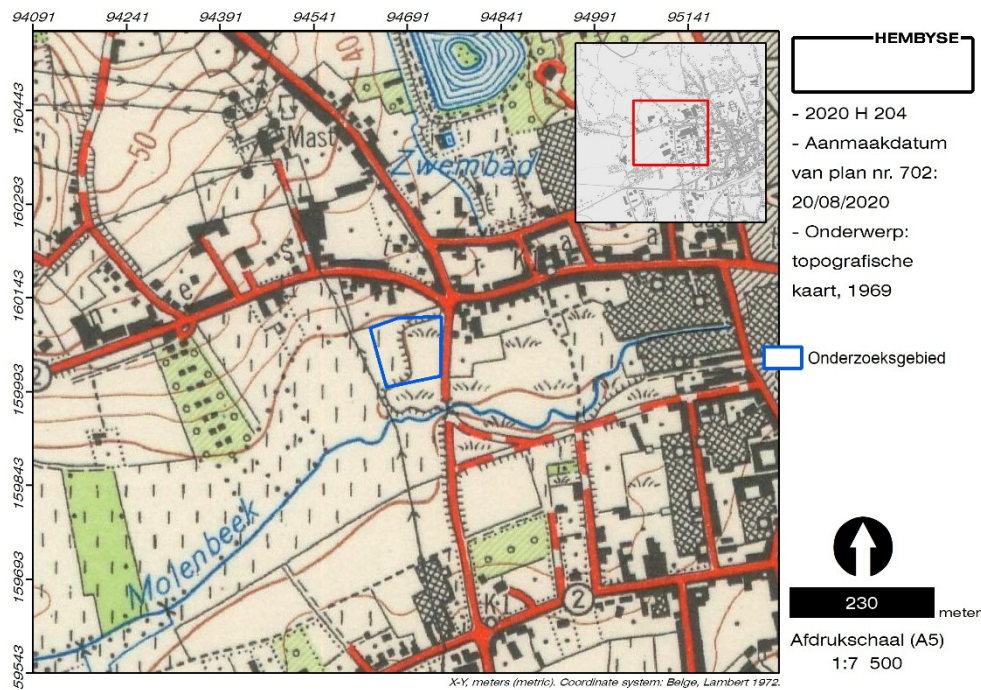
Hieronder wordt dan ook dieper ingegaan op de aard en de evolutie van deze opgehoogde gronden binnen het onderzoeksgebied.

7.3 Historische kadrering van de vastgestelde ophoging

Vooreerst kan men zich afvragen wanneer deze gronden werden opgehoogd. Dit valt niet altijd eenduidig af te leiden, maar het topografische kaartenmateriaal biedt ons -in combinatie met historische kaarten- enkele vrij duidelijke aanwijzingen.

De analoge bodemkaarten werd opgesteld in de jaren '80 van vorige eeuw. Dit betekent dat de ophoging van de gronden gebeurd moet zijn voorafgaand aan de opmaak van deze kaarten. Bij het afdalen in het historisch kaartenmateriaal werd

duidelijk dat deze ophoging voor het eerst zichtbaar wordt op de topografische kaart uit 1969.

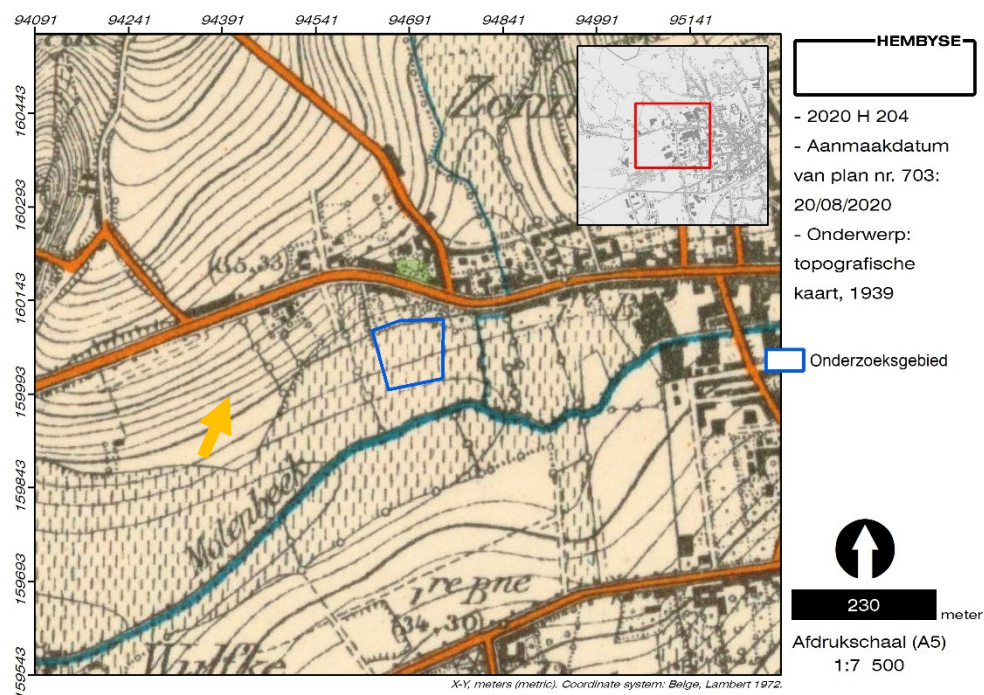
Figuur 15. Situering van het onderzoeksgebied op de topografische kaart uit 1969.

Daarop is duidelijk te zien hoe de huidige César Snoecklaan vanaf de Engelsenlaan in het zuiden in noordelijke richting werd doorgetrokken, tot aan de huidige Zonnestraat. Opmerkelijk daarbij is het feit dat dit stuk van de César Snoecklaan gelegen is op een talud, duidelijk zichtbaar op de topografische kaart. Daarbij loopt deze ophoging net voorbij de Molenbeek in westelijke richting, om vervolgens naar het noorden af te buigen, het huidige onderzoeksgebied te doorsnijden, om tot slot weer af te buigen in oostelijke richting naar de César Snoecklaan toe.

Figuur 16. Zicht op de Molenbeek en de C. Snoecklaan in oostelijke richting. Let op de onnatuurlijke en steile oever van de beek (door de ophoging) en het hoogteverschil met de zuidelijke oever.

Een duidelijke verklaring voor de noodzaak van deze ophoging is niet gekend, al kan er wel vermoed worden dat dit te maken heeft met het feit dat het onderzoeksgebied gelegen is in een steile beekvallei, met name de vallei van de Molenbeek, die zich parallel aan de Engelsenlaan bevindt en zoals nog zichtbaar op de topografische kaart uit 1939. Deze diepe beekvallei is herkenbaar in -wat resteert van- het landschap ten westen van het onderzoeksgebied.

>> volgende pagina

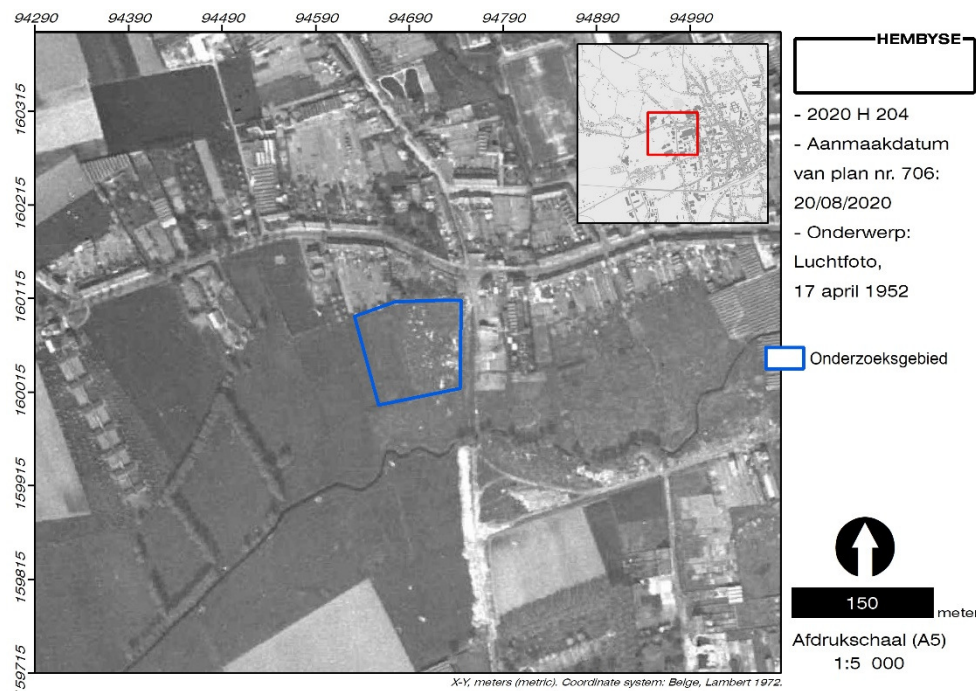
Figuur 17. Situering van het onderzoeksgebied op de topografische kaart uit 1939. Midden: de beekvallei ten weste van het onderzoeksgebied, zoals herkenbaar in het sterk beïnvloede landschap. Onder: de tuinen van de huizen langs de Zonnestraat.

Ook ten noordwesten van het onderzoeksgebied kan dit visueel zeer duidelijk vastgesteld worden: de tuinen van de huizen langs de Zonnestraat lopen scherp in zuidelijke richting naar beneden, om als het ware tegen het talud van het huidige onderzoeksgebied te “botsen”. Op foto is dit moeilijk weer te geven, maar in de werkelijkheid is dit drastische topografisch verschil zeer duidelijk en confronterend. Deze vaststelling leidde tot het opmaken van een hoogteprofiel op basis van het DHM2 (zie verder), waarin dit duidelijk naar voren komt.

De aanwezigheid van deze beekvallei kan dus verklaren waarom de César Snoecklaan niet éérder werd doorgetrokken en de noodzaak hiertoe pas gevoeld werd in de jaren '60-'70 van de 20e eeuw, wanneer er nood was aan uitbreiding van de KMO-zone.

Aangezien er een vrij grote periode zit tussen de opmaak van beide topografische kaarten, werd gezocht of er luchtfoto's van het onderzoeksgebied voorhanden zijn die te dateren zijn tussen de jaren '30 en de jaren '60 van vorige eeuw. Via cartesius.be werd inderdaad een luchtfoto aangetroffen, die aantoont dat de ophoging reeds dateert van het begin van de jaren '50 van de 20^e eeuw. De ophoging is herkenbaar als een vlekkerige oppervlakte, waarbij het vermoedelijk gaat over met kruiden begroeide hopen grond.

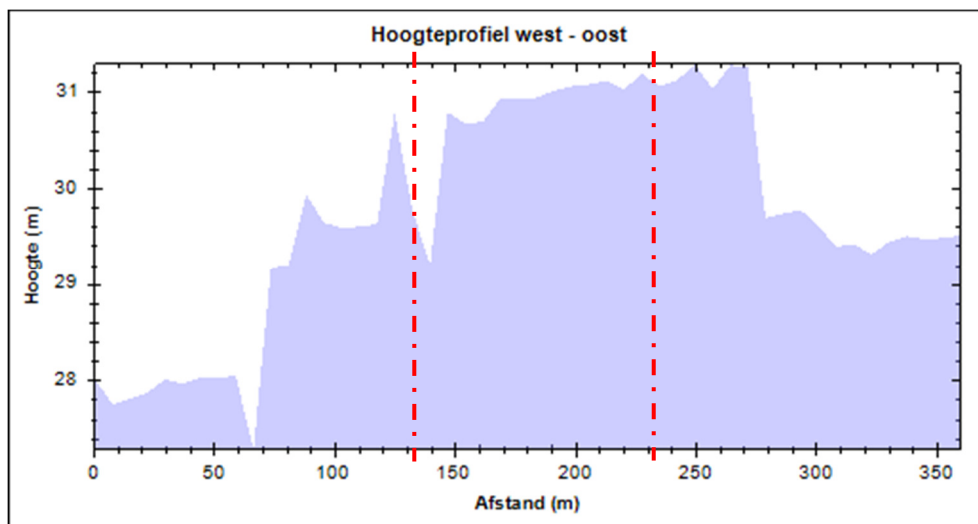
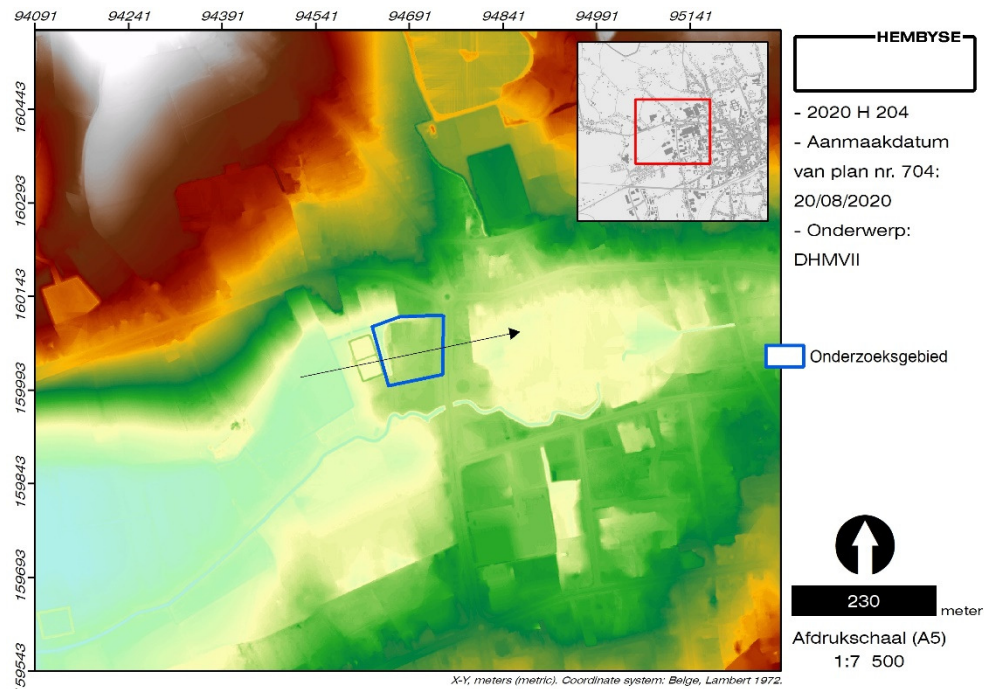
Deze ophoging lijkt qua vorm en afmetingen overeen te komen met de ophoging zoals op de topografische kaart en op de analoge bodemkaarten (en op de orthofoto van 1971, nvdr.) zichtbaar is.

Figuur 18. Situering van het onderzoeksgebied op de luchtfoto van 17 april 1952.

Tot op heden blijft de zone ten westen van het onderzoeksgebied -met uitzondering van de waterzuiveringsinstallatie net ten westen ervan (cf. infra)- grotendeels onbebouwd en getuigen van het eertijds rurale landschap in de vallei van de Molenbeek.

Het onderzoeksgebied bevindt zich aldus binnen de alluviale vlakte van de Molenbeek, waarvan de onverstoorte bodems met een sterk kleige ondergrond, zonder profielontwikkeling en met gereduceerde horizonten ten westen van het onderzoeksgebied, een duidelijke neerslag vormen. Deze alluviale vlakte -alsook de ophoging- is ook duidelijk zichtbaar op het Digitaal Hoogtemodel Vlaanderen.

Figuur 19. Situering van het onderzoeksgebied op het Digitaal Hoogtemodel Vlaanderen II. Onder: hoogteprofiel van west naar oost.

Zowel het DHMVII als het hoogteprofiel dwars doorheen het onderzoeksgebied tonen duidelijk aan dat er sprake is van een ophoging (ON-bodem) van het onderzoeksgebied. De César Snoecklaan bevindt zich ter hoogte van de beekvallei op een duidelijke hoogte in het landschap, waarbij de Molenbeek onder de straat is ingekokerd. De zone ten noorden hiervan is ten dele opgehoogd, waarbij dient opgemerkt te worden dat deze opgehoogde zone iets groter is dan de opgehoogde zone die werd gekarteerd op de (analoge) bodemkaarten: de ophoging beslaat nagenoeg het volledige onderzoeksgebied en loopt zelfs nog iets verder in westelijke richting. Naar alle waarschijnlijkheid volgde na de eerste ophoging een

tweede ophoging, ditmaal van het westelijke deel van het onderzoeksgebied. Deze tweede aanvulling gebeurde waarschijnlijk op het einde van de jaren 1970, bij het bouwrijp maken van het terrein voor de bouw van het huidige winkelcomplex.

Enkel in het westen van het onderzoeksgebied is een smalle strook aanwezig, die zich met een hoogte van +29,21m TAW beduidend lager dan de rest van het onderzoeksgebied bevindt. Tijdens het plaatsbezoek kon worden vastgesteld dat hier echter sprake is van een vrij brede en diepe afwateringsgreppel. De rest van het onderzoeksgebied bevindt zich gemiddeld op een hoogte van +30,95m TAW, waardoor -op basis van het hoogteprofiel- kan gesteld worden dat er sprake is van een ophoging van minstens 1,5 à 1,7 meter binnen het onderzoeksgebied. Op basis van de steile oever van de Molenbeek lijkt dit zelfs op te lopen tot 3 meter.

De zone ten westen van het onderzoeksgebied (ter hoogte van de bestaande waterzuiveringsinstallatie) is mogelijks in dezelfde periode opgehoogd, maar dit kon niet met zekerheid vastgesteld worden, en behoort ook niet tot de reikwijdte van deze archeologienota.

Op basis van deze omschrijving van de landschappelijke situering van het onderzoeksgebied kan tevens een parallel getrokken worden met de Meuniersite³ aan de Drieborrebeekstraat te Ronse, die gelegen is binnen dezelfde vallei van de Molenbeek. In dit bureauonderzoek kon op basis van kaartenmateriaal en controleboringen aangetoond worden dat deze alluviale vlakte gedurende lange tijd als overstromingsgebied van de Molenbeek functioneerde, waarbij de hoger gelegen zones aan weerszijden van de vallei geleidelijk in cultuur werden gebracht. Dit bewuste onderzoeksgebied zelf bevond zich immers zeer laag in het landschap, namelijk aan de voet van de helling, en dus niet binnen een zogenaamde “gradiëntsituatie”, waarbinnen een hoge verwachting bestaat voor het aantreffen van paleo-horizonten en/of steentijdartefactensites.

³ De Smaele & Pieters 2020.

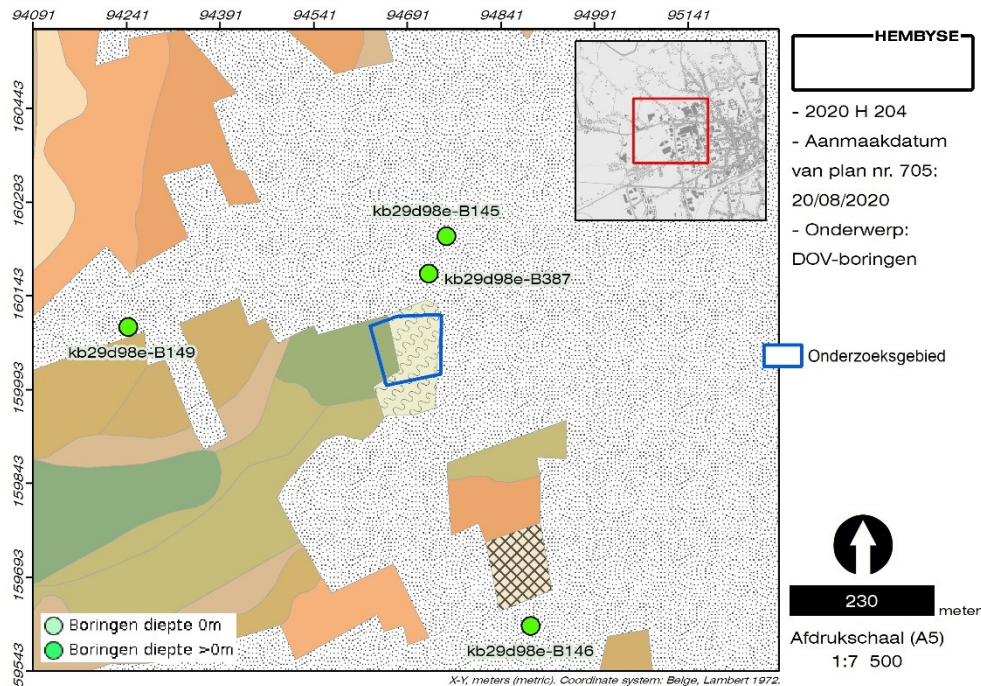
Figuur 20. Situering van het onderzoeksgebied op de luchtfoto van 17 april 1952.

Wat betreft de verwachtingskans voor sporensites kan gesteld worden dat er duidelijke aanwijzingen zijn dat er pas vanaf de Volle Middeleeuwen aanwijzingen zijn voor bewoning in de lagere delen van het landschap, waarbij ook de alluviale vlakte van de Molenbeek in gebruik werd genomen. Bewoning in dergelijke omstandigheden kan echter veelal in verband gebracht worden met de aanwezigheid van ambachtelijke activiteiten (bijvoorbeeld nabij een watermolen) of in samenhang met een belangrijke handelsweg (bijvoorbeeld voor het transport van turf).

7.4 Controle van de data: boringen

7.4.1 Gekende boringen in de DOV⁴

In de nabijheid van het onderzoeksgebied zijn reeds enkele boringen uitgevoerd, zij het niet met archeologische doeleinden in gedachten. Het zijn eerder sonderingen voor het bepalen van draagkracht of samendrukbaarheid. In de nabijheid van het onderzoeksgebied bevinden zich verschillende boringen uit de DOV-databank.

Figuur 21. Situering van enkele DOV-boringen in de omgeving van het onderzoeksgebied ten opzichte van de bodemkaart.

De boringen die zijn opgenomen in de DOV-databank en zich bevinden binnen zones die gekarteerd zijn als een OB-bodem maken alle melding van een pakket onbekende grond of aanvulling met steenpuin met een dikte van 1 meter. Mogelijk kan hieruit geconcludeerd worden dat de bodem binnen het onderzoeksgebied ook bestaat uit een pakket geroerde grond met een dikte van één meter en dat daar bovenop nog een pakket van 1,5 tot 1,7 meter werd opgehoogd !

In welke mate dit met de realiteit overeenkomt en tot welke diepte de natuurlijke bodemopbouw eventueel verstoord is, kan middels controleboringen en sonderingen binnen het onderzoeksgebied onderzocht worden.

⁴ www.dov.vlaanderen.be/

7.4.2 Controleboringen

Volgend op het plaatsbezoek werd getracht om enkele controleboringen te plaatsen binnen de niet-bebouwde delen van het onderzoeksgebied. Het doel van de controleboringen was in eerste instantie om een inzicht te verkrijgen in de aard en de dikte van de ophoging zoals deze op het kaartenmateriaal was vastgesteld. Tevens was het de bedoeling om hiermee de mate van verstoring van de natuurlijke bodemopbouw, zoals deze geweest was voorafgaand aan de ophoging van het terrein, vast te stellen. Deze verstoring kon velerlei vormen aannemen:

- De DOV-boringen toonden aan dat er sprake was van een pakket geroerde grond van één meter. Was dit pakket ook binnen het onderzoeksgebied aanwezig, en kan deze verstoring dus opgeteld worden bij de dikte van de ophoging? Of werd deze grond pas geroerd ná de ophoging en was er dus sprake van een natuurlijke bodemopbouw voorafgaand aan de ophoging?

In dat laatste geval:

- Werde het terrein voorafgaand aan de ophoging ontdaan van de teelaarde zoals veelal gebeurt in dergelijke gevallen? Teelaarde is immers een kostbaar handelsproduct. Indien de teelaarde werd afgegraven, diende vastgesteld te worden welke impact dit heeft gehad op het archeologisch niveau.
- Bestond het terrein voorafgaand aan de ophoging uit “propere” teelaarde? In welke mate heeft de ophoging dan een impact gehad op de natuurlijke bodemopbouw (men kan bijvoorbeeld denken aan compactatie en reductie).

36

Het grootste deel van het onderzoeksgebied bestond echter uit bebouwing en verharding. De onbebouwde en onverharde delen van het onderzoeksgebied omvatten daarenboven een greppel aan de noord- en aan de westzijde van het onderzoeksgebied. De greppel aan de westzijde is trouwens heel goed zichtbaar op het hoogtepfiel van het onderzoeksgebied. De afstand tussen deze greppel en het bestaande winkelcomplex was echter vrij beperkt. De afstand tussen deze greppel en het gebouw aan de noordzijde was iets groter, maar deze plaats was grotendeels ingenomen door een combinatie van afval dat werd achtergelaten bij het verlaten van het winkelpand enerzijds en afval afkomstig van slukstorters anderzijds. Aan de noordzijde van het gebouw was daarenboven sprake van nutsleidingen, waardoor het plaatsen van controleboringen té dicht bij het gebouw ook geen optie was. Niettemin was het mogelijk om op een aantal plaatsen een poging te doen tot het plaatsen van een controleboring. Het lukte echter niet om een volledige boring te plaatsen: de grond was immers verzadigd van ondoordringbare objecten (puin ?) waardoor het niet mogelijk was om dieper dan 10 centimeter te boren.

Bijgevolg was het niet mogelijk controleboringen uit te voeren.

7.5 Tussentijds besluit

De bodemkundige en landschappelijke data geven duidelijk aan dat het onderzoeksgebied bestaat uit een opgehoogd deel van de beekvallei van de Molenbeek. Het ophogen van delen van deze beekvallei was reeds gekend uit het onderzoek aan de Meuniersite, tevens in Ronse. De beekvallei zelf bestaat uit een scherp ingesneden vallei met kleiige afzettingen, waarbij de kans op het de bewaring van archeologische sporen en structuren over het algemeen als zeer laag is.

Het onderzoeksgebied ligt binnen deze vallei, waarbij in de jaren 1950 een ophoging van het terrein is gebeurd, waarschijnlijk in één beweging met het aanleggen van een talud voor het doortrekken van de César Snoecklaan, de verbinding tussen de Zonnestraat en de Engelsenlaan. In de jaren 1970 is de ophoging nog eens uitgebreid, ditmaal voor de bouw van winkelcomplexen. Gezien het feit dat er minstens 1,5 tot 1,7 meter aangevoerd materiaal binnen het volledige onderzoeksgebied aanwezig is, kan gesteld worden dat er binnen de reikwijdte van de geplande werken geen kans is op het aantreffen van archeologische sporen, structuren of objecten.

Algemeen kan worden besloten dat:

- Het onderzoeksgebied bestaat uit ON-bodems, zijnde opgehoogde gronden.
- In dit bodemtype is er geen kans op het aantreffen van archeologische sporen en structuren.

8 Huidige synthese en waardering

8.1 Synthese

8.1.1 (On)volledigheid van de dataset

Het onderzoek kadert in de aanvraag van een omgevingsvergunning voor het uitvoeren van stedenbouwkundige handelingen (het slopen de bestaande bebouwing en nieuwbouw van een winkelcomplex).

Het uitgevoerde vooronderzoek dat in het Verslag van Resultaten is verwerkt, is een vooronderzoek zonder ingreep in de bodem in de vorm van een **bureaustudie voor een archeologienota met beperkte samenstelling**.

Het bureauonderzoek kon volledig worden uitgevoerd:

- het plangebied kon worden afgebakend
- reeds bebouwde zones zijn in kaart gebracht
- er is een inzicht verworven in de geplande werken binnen het projectgebied waardoor de potentiële impact op het bodemarchief duidelijk is geworden

Het vooronderzoek heeft, in zijn huidige vorm, de mogelijkheid geboden een archeologisch overzicht van het onderzoeksgebied te schetsen en om op basis van de gegenereerde dataset gepaste maatregelen –enkel indien er aanwijzingen zijn voor bewaarde archeologische sites- voor het verdere verloop van het archeologische traject uit te tekenen.

38

8.1.2 Huidige dataset

Op basis van een confrontatie tussen de bestaande toestand en de aardkundige data kan besloten worden dat het onderzoeksgebied zich oorspronkelijk bevond binnen de overstromingsvlakte van de vallei van de Molenbeek, die zich ten zuiden van het onderzoeksgebied een weg door het landschap kronkelt. Aan het einde van de jaren 50 van de 20e eeuw werd de César Snoecklaan in noordelijke richting doorgetrokken, dwars over de toenmalige beekvallei. Daarvoor werd de weg aangelegd op een talud, maar ook een deel van de omliggende terreinen, voornamelijk aan de westzijde van de straat, werden daarbij opgehoogd. Opmerkelijk daarbij is dat er in het westen van het onderzoeksgebied aanvankelijk sprake was van een zone die niet opgehoogd was, zoals af te lezen valt uit de analoge bodemkaarten. Naar aanleiding van de bouw van het bestaande winkelcomplex in de jaren 1970 werd deze strook alsnog opgehoogd, net als de zone ten westen van het onderzoeksgebied waar zich heden een waterzuiveringsinstallatie bevindt. Op basis van de aardkundige data kon vastgesteld worden dat deze ophoging een dikte van 1,5 tot 1,7 meter bereikt. Bijgevolg kan geconcludeerd worden dat er binnen het onderzoeksgebied een zeer

lage kans bestaat op het aantreffen van archeologisch relevante sporen en structuren.

8.1.3 Waardering van de archeologische site

Op basis van de gegevens uit het verslag van resultaten kan dus worden gesteld dat:

- Het onderzoeksgebied zich aanvankelijk binnen de alluviale vlakte van de Molenbeek bevond.
- Het onderzoeksgebied vervolgens in twee fasen werd opgehoogd waarbij in eerste instantie het oostelijke deel werd opgehoogd ten tijde van de aanpassing van de César Snoecklaan; en vervolgens ook het westelijke deel bij de oprichting van het bestaande winkelcomplex.
- Er is bijgevolg sprake van een verstoring van de natuurlijke bodemopbouw tot minstens 1,5 meter onder het bestaande maaiveld.
- De landschappelijke ligging, alsook de evolutie van het onderzoeksgebied, doen vermoeden dat de kans op het aantreffen van archeologisch erfgoed quasi nihil is.
- Daarenboven reiken de geplande werkzaamheden niet dieper dan de gekende verstoring.

Op basis van deze data kan dus worden gesteld dat de kans op de aanwezigheid van goed bewaarde archeologische sporen en structuren nihil is. Bijgevolg kan worden besloten dat het archeologisch kennisvermeerderingspotentieel van de site, op basis van de bestaande en de aardkundige gesteldheid, onbestaande is.

39

8.1.4 Impact van de geplande werken

Op basis van de inzichten, verworven in de geplande werken binnen het projectgebied, kan worden gesteld dat de geplande werken bestaan uit

- Sloop van het bestaande winkelcomplex en uitbreken van de bestaande verharding
- Nieuwbouw van een winkelcomplex (kleiner dan de huidige panden)
- Het aanleggen van verhardingen als toerit voor vrachtwagens en cliënteel, inclusief parkingzones
- Het aanplanten van enkele bomen tussen de parkingzones
- Behoud van het grootste deel van de groenzone aan de (noord)westelijke zijde van het onderzoeksgebied

Er wordt uitgegaan van een reeds integraal verstoorde bodem binnen het volledige onderzoeksgebied. Daarbinnen is de kans op het aantreffen van archeologische sporen nihil.

Op basis hiervan kan worden besloten dat geen verdere maatregelen voor het opsporen en het waarderen van eventueel aanwezige archeologische sporen en structuren genomen dienen te worden, i.e. vrijgave van het terrein.

8.2 Vervolgtraject

8.2.1 Antwoord op de onderzoeksvragen

Voorafgaand aan het onderzoek is een aantal onderzoeksvragen gesteld, die onderliggend kader vormen voor de opzet van het onderzoek.

Bureauonderzoek:

- *Wat is de algemene historiek van de site?*

Het grootste deel van het onderzoeksgebied bevond zich tot het einde van de 20^e eeuw binnen de overstromingsvlakte van de Molenbeek, waarna het volledige terrein werd opgehoogd met een pakket van minimaal 1,5 meter en vervolgens werd uitgebouwd tot een winkelcomplex met bijhorende parkingzone.

- *Wat is het doorslaggevende aspect dat met aantoonbare zekerheid aangeeft dat er geen archeologisch erfgoed op de site aanwezig is?*

Het feit dat het onderzoeksgebied zich zeer laag in het landschap bevindt en er dus een eerder lage archeologische verwachting bestaat (zie ook het onderzoek aan de Meuniersite) in combinatie met de stuitende aanwezigheid van een pakket opgehoogde grond van 1,5 tot 1,7 meter. Het huidige en geplande winkelcomplex wordt op deze ophoging gebouwd. Bijgevolg kan gesteld worden dat er geen kans bestaat op het aantreffen van archeologische sporen en structuren enerzijds en dat de geplande werkzaamheden zich bovendien beperken tot reeds verstoorde bodems anderzijds.

- *Is vervolgonderzoek noodzakelijk?*

Er is geen verder onderzoek noodzakelijk.

8.2.2 Afweging van de te nemen maatregelen

Het volledige archeologietraject wordt bepaald als een traject van verschillende onderzoeksmethodes, waarbij dient te worden afgewogen of deze individuele onderzoeksmethodes mogelijk, nuttig, schadelijk en/of noodzakelijk zijn. In deze fase van het onderzoekstraject is een bureauonderzoek met beperkte samenstelling (inclusief plaatsbezoek) uitgevoerd en de onderstaande tabel geeft weer welke onderzoeksmethodes in het volledige archeologietraject MOGELIJK, NUTTIG, SCHADELIJK en NOODZAKELIJK zijn.

Soort onderzoek	Mogelijk	Nuttig	Schadelijk	Noodzakelijk	Evaluatie
Bureauonderzoek	JA	JA	NEE	JA	Is reeds uitgevoerd.

<i>Soort onderzoek</i>	<i>Mogelijk</i>	<i>Nuttig</i>	<i>Schadelijk</i>	<i>Noodzakelijk</i>	<i>Evaluatie</i>
Archiefonderzoek	JA	NEE	NEE	NEE	Niet noodzakelijk, er is voldoende data beschikbaar.
Geofysisch onderzoek	NEE	NEE	NEE	NEE	De bodembedekking laat dit niet toe.
Veldkartering	NEE	NEE	NEE	NEE	De bodembedekking laat dit niet toe.
Landschappelijke boringen	JA	NEE	NEE	NEE	De huidige kennis van de bodem biedt geen onderzoeksvragen voor landschappelijke boringen.
Verkennde en waarnemende archeologische boringen	JA	NEE	NEE	NEE	De huidige kennis van de bodem biedt geen onderzoeksvragen voor landschappelijke boringen.
Proefsleuven	NEE	NEE	NEE	NEE	Er zijn geen aanwijzingen meer voor een bewaard bodemarchief. De bodembedekking laat dit niet toe.
Andere	NEE	NEE	NEE	NEE	Nvt.

Op basis van deze evaluatie van het reeds gevolgde archeologietraject, kan worden gesteld dat er geen verdere maatregelen dienen te worden genomen (zie §*Randvoorwaarden*).

8.2.3 Bepaling van de te nemen maatregelen

Niet van toepassing, er dienen geen maatregelen te worden genomen.

In deze optiek is het uittekenen van het vervolgtraject niet noodzakelijk en het omschrijven van gedetailleerde maatregelen is niet noodzakelijk.

8.2.4 Randvoorwaarden

Op basis van de beschikbare data kan worden gesteld dat de kans op het aantreffen van archeologische resten die een potentieel op kenniswinst herbergen, onbestaand is. Er wordt geen verder onderzoek geadviseerd en het opnemen van randvoorwaarden bij de omgevingsvergunning is niet noodzakelijk.

Na het bekomen van de omgevingsvergunning voor de geplande bouwwerken is de melding van archeologische toevalsvondsten wettelijk verplicht (artikel 5.1.4 van het Onroerenderfgoeddecreet van 12 juli 2013).

9 Bibliografie

Naslagwerken

Agentschap Onroerend Erfgoed 2020: *Weverij Utxebel* [online] <https://inventaris.onroerenderfgoed.be/erfgoedobjecten/29193> (geraadpleegd op 20 augustus 2020).

Antrop M., 2002. *Traditionele landschappen van het Vlaamse Gewest, Versie 6.1*, opgemaakt door de Vakgroep Geografie van de UGent.

Borremans M., 2015. *Geologie van Vlaanderen*, Academia Press, Gent.

Code Van Goede Praktijk voor de uitvoering van en rapportering over archeologisch vooronderzoek en archeologische opgravingen en het gebruik van metaaldetectoren, versie 4.0.

De Smaele B. & Pieters H., 2020. *Archeologienota naar aanleiding van de geplande verkaveling op de Meuniersite te Ronse*, Onderzoeksrapport Hembyse Archeologie 125, Gent.

Sanders J. & Vandenhoude H., 1987. *Bodemkaart van België. Verklarende tekst bij het kaartblad Ronse – 98E*, Centrum voor Bodemkartering, Gent.

42

Vandeputte O., 1995. *Gids voor Vlaanderen. Toeristische en culturele gids van de Vlaamse gemeenten*, Uitgeverij Lannoo, Tielt.

Van Ranst E. & Sys C., 2000. *Eenduidige legende voor de digitale bodemkaart van Vlaanderen (Schaal 1:20 000)*, Universiteit Gent, Gent.

Van Zijverden W. & De Moor J., 2014. *Het groot profielenboek; Fysische geografie voor archeologen*, Leiden.

Online bronnen:

<http://www.geopunt.be/>

<https://www.dov.vlaanderen.be/>

<https://inventaris.onroerenderfgoed.be/erfgoedobjecten/>

<https://inventaris.onroerenderfgoed.be/aanduidingsobjecten/>

<https://cai.onroerenderfgoed.be/>

<http://uurl.kbr.be>

<https://www.cartesius.be/>

http://ccff02.minfin.fgov.be/cadgisweb/?local=nl_BE

<https://geoplannen.omgeving.vlaanderen.be/roviewer/?t=7&m=1&category=2>

www.geologievannederland.nl

10 Lijst van figuren

Figuur 1. Situering van het onderzoeksgebied ten opzichte van de kadasterkaart en de topografische kaart.	7
Figuur 2. Situering van het onderzoeksgebied ten opzichte van de erkende IOED's en Onroerenderfgoeddepots. Onder: situering van het onderzoeksgebied ten opzichte van de "Werkgebieden Archeologie" van het Agentschap Onroerend Erfgoed.....	10
Figuur 3. Situering van het onderzoeksgebied ten opzichte van het bodemgebruiksbestand van de regio.	11
Figuur 4. Situering van het onderzoeksgebied ten opzichte van het bodembedekkingsbestand. Onder: bestaande toestand.	12
Figuur 5. De smalle strook verharding aan de noordzijde van het winkelcomplex als toegang tot de achterliggende laad- en loskade.....	13
Figuur 6. Zicht op de parkingzone aan de oostelijke zijde van het winkelcomplex (links) en de verharding aan de westelijke en noordelijke zijde van het winkelcomplex (rechts).	14
Figuur 7. De toegang tot de waterzuiveringsinstallatie (boven) en de noordelijke begrenzing van de waterzuiveringsinstallatie alwaar de tallud naar de beek duidelijk zichtbaar is (onder, rode pijl).....	15
Figuur 8. De erkend archeoloog (rode pijl) in de greppel om het hoogteverschil met het omliggende terrein duidelijk te maken.....	16
Figuur 9. Zicht op de beek (boven), de aanwezige nutsleidingen (links) en het bedrijfsafval (rechts) aan de noordelijke zijde van het terrein.	17
Figuur 10. Situering van het onderzoeksgebied ten opzichte van het gewestplan.	18
Figuur 11. Inplantingsplan ontworpen toestand.	19
Figuur 12. Situering van het onderzoeksgebied op de bodemkaart (schaal 1:20.000).	24
Figuur 13. Situering van het onderzoeksgebied op de analoge bodemkaart (schaal 1:5.000).	25
Figuur 14. Noordelijke en zuidelijke zijde van het bestaande en voor 2/3 leegstaande complex.	26
Figuur 15. Situering van het onderzoeksgebied op de topografische kaart uit 1969.	27
Figuur 16. Zicht op de Molenbeek en de C. Snoecklaan in oostelijke richting. Let op de onnatuurlijke en steile oever van de beek (door de ophoging) en het hoogteverschil met de zuidelijke oever.....	28
Figuur 17. Situering van het onderzoeksgebied op de topografische kaart uit 1939. Midden: de beekvallei ten weste van het onderzoeksgebied, zoals herkenbaar in het sterk beïnvloede landschap. Onder: de tuinen van de huizen langs de Zonnestraat.	30

Figuur 18. Situering van het onderzoeksgebied op de luchtfoto van 17 april 1952.	31
Figuur 19. Situering van het onderzoeksgebied op het Digitaal Hoogtemodel Vlaanderen II. Onder: hoogteprofiel van west naar oost.	32
Figuur 20. Situering van het onderzoeksgebied op de luchtfoto van 17 april 1952.	34
Figuur 21. Situering van enkele DOV-boringen in de omgeving van het onderzoeksgebied ten opzichte van de bodemkaart.	35

Hembyse Archeologie is een handelsnaam van Hembyse bv.

Maatschappelijke zetel: Kastanjestraat 26, 9000 Gent

BTW: BE 0677.720.687

IBAN: BE25890214307282

BIC: VDSP BE 91

Tel. 0032 472 89 97 66

E-mail: info@hembyse.net

Web: www.hembyse.net

